

Kasvatuksen tavoitteet

(tarkistettu 3/2019)

Seuraavaan on koottu lyhyesti pyhä birma -rotuun ja sen kasvatukseen liittyvät tavoitteet

Pyhä birma -populaation kokonaistilanne ja rakenne:

Sukusiitoksen pitäminen vähintään nykyisellä tasolla, populaation jalostuskäytön laajentaminen

- Kasvattajien välisen yhteistyön lisääminen
- Suomalaisen birmakannan monimuotoisuuden lisääminen. (Uusien linjojen tuominen esim. kasvattajien yhteistyönä, roturisteysprojektin ja mahdollisten uusien roturisteyksien tukeminen tiedottamalla).
- Naaraiden ja urosten välisen suhdeluvun nostaminen minimitasolle (nyt 0,42 → tavoite 0,7). Tämä tarkoittaisi selvästi eri urosten käytön lisäämistä kasvatuksessa.

Luonne:

Birmalla on oma erityinen luonteensa, joka on yksi birman suosion perusta, ja sitä tulisi vaalia.

- Kasvatukseen ei valita liian arkoja tai vaikeasti käsiteltäviä kissoja.
- Terveyskyselyissä huomioidaan myös luonne birmojen omistajien kokemana, koska kissoille luonnetestit eivät ole mahdollisia.
- Kerätään tietoa mahdollisista rodulle tyypillisistä käytösongelmista esim. eroahdistus, villansyönti.

Terveys:

Terveystietojen kerääminen ja hyödyntäminen systemaattisesti.

- Tavoitteena kaksi erillistä terveystarkastusta (yleinen kysely terveydestä, kasvattajille kysely lisääntymisestä), jotka toistetaan tietyn aikavälin päästä (minimi 3 vuotta väliä). Yhteenvedo näistä saaduista tiedoista ja vertailua.
- Julkaistaan terveystietoja kasvattajien käyttöön.
- Kannustetaan birman omistajia osallistumaan geenitutkimukseen.
- Yhdistys saa pentuetiedot kaikista syntyneistä pentueista. Tavoitteena selvittää pentukuolleisuutta ja saada tietoa synnytysongelmista.

Ulkomuoto:

Tavoitteena on ulkomuodollisen tason parantaminen. Haasteena on toteuttaa tämä, samalla kun pyritään pitämään sukusiitosaste maltillisena.

- Ylläpidetään keskustelua rotustandardista ja rodun nykytilanteesta, jotta kasvatukseen ei valikoidu liian yksipuolisesti jonkin ominaisuuden osalta ylityypiteltyjä yksilöitä.
- Pyritään rakentamaan yhteistyöhön tuomareiden kanssa.
- Rodun ulkomuodon säilyttäminen tunnistettavana. Kiinnitetään huomiota oikeanlaiseen "Birma-lookkiin". Kasvattajien huomio esim. heikkoihin leukoihin, korvien kokoon ja sijaintiin sekä otsaan, silmien kokoon ja sijaintiin.
- Birman koko ei saa pienentyä. Standardin mukaan pyhä birma on keskikokoinen kissa.

Suosituksset jalostuskissoille ja yhdistelmille

Populaation kokonaistilanne ja rakenne

- Rodun geneettisen monimuotoisuuden turvaamiseksi, samaa yhdistelmää ei tulisi toistaa.
- Uroksen elinikäinen jälkeläismäärä on 18 pentua.

Luonne

- Aggressiivista, hyvin arkaa tai muuten luonteeltaan selvästi epätyypillistä birmaa ei tule käyttää jalostuksessa.

Terveys

- Rotuyhdistys suosittaa kasvatuskissojen sydänten ja munuaisten tutkimista.
- Jokainen nuorena kuollut pyhä birma avattaisiin, kuolinsyyn selvittämiseksi.
- Karsastavaa, knikkihäntäistä tai purentavikaista kissaa ei tule käyttää kasvatuksessa. Uroksella tulee olla todistus molempien kivesten laskeutumisesta.
- Terveysongelmista ilmoitetaan yhdistykselle lomakkeella. Näin saatua tietoa voidaan julkaista tilastomuodossa.

Ulkomuoto

- Ulkomuodoltaan jalostuksessa käytettävien yksilöiden tulisi olla vähintään rodun keskitasoa, mieluummin parempia.
- Rotuyhdistys suosittaa, että kasvatuksessa käytettävillä birmoilla tai näiden jälkeläisellä olisi yksi avoimen luokan excellent tulos. Serti ei ole aina mahdollista standardin sukkiin ja kiiloihin liittyvän tiukkuuden johdosta.
- Selvästi hyvin pienikokoisia yksilöitä ei tulisi käyttää kasvatuksessa.

Rotuyhdistyksen toimenpiteet

Terveystyöryhmä

Terveystyöryhmä koordinoi toimenpiteitä, joilla tuetaan kasvattajien työtä. Kerää tietoa rodun terveydestä ja tiedottaa uusista rotuun ja kasvatukseen liittyvistä asioista.

Terveystietojen keruu

Rotuyhdistys kerää tietoa rodun terveystilanteesta erilaisin menetelmin mm. terveystarkastuksiin, ruumiinavaus-raportteihin jne. Jäseniä kannustetaan tuomaan aktiivisesti palautetta ja tietoja terveystyöryhmälle. Yhdistys osallistuu myös ruumiinavauskuluihin raporttia vastaan. Ajantasaisista ohjeistuksista löytyy yhdistyksen kotisivuilta. Kasvattajia kannustetaan ultrauttamaan erityisesti kasvatuskissojen sydämet. Yhdistys on tukenut toimintaa rahallisesti. Yhdistys ylläpitää yhteenvetoa pyhä birma kissojen veriryhmistä sekä julkista terveysrekisteriä.

Pentuvälitys

Yhdistyksellä on nimetty rotuneuvoja. Yhdistys ylläpitää listaa myytävistä pennuista ja aikuisista. Pentuvälityksen sivuilla Internetissä on myös yhdistyksen suositukset siitä, millaisena pentu tulisi luovuttaa uuteen kotiin. Yhdistys ylläpitää listaa pyhä birma -kasvattajista sekä käytettävissä olevista

siitosuroksista. Siitosurosten käyttöä seurataan ja rotuyhdistys kannustaa käyttämään nuoria uroksia edes yhteen astutukseen.

Pawpeds ja Omakissa

Yhdistyksellä on nimetty Pawpeds-yhdyshenkilö, jonka kautta suomalaiset pyhä birma -pennut liitetään Pawpeds tietokantaan. Tietokantaa voi hyödyntää suunniteltaessa astutuksia (sukusiitosprosentti). www.pawpeds.com. Kissaliitto on käynnistänyt Omakissa palvelun, tietokannan käytettävyys paranee ja monipuolistuu kaiken aikaa.

Koulutus

Yhdistys järjestää kasvattajille suunnattuja koulutuksia sekä informoi vastaavista muiden järjestämistä tilaisuuksista. Yhdistys pyrkii julkaisemaan ajankohtaisia terveysaiheisia artikkeleja. Koulutuksessa huomioidaan toisaalta tarve tuoda uusin tieto kasvattajien ja yhdistyksen jäsenten käyttöön sekä toisaalta tarve perehdyttää aloittelevat birmakasvattajat rotukissakasvatukseen ja pyhä birma -rotuun. Rohkaistaan kasvattajia ja siitosurosten omistajia käymään keskustelua rodusta ja kasvatuksesta myös yhdistyksen keskustelu foorumilla.

Rodusta tiedottaminen

Yhdistys tiedottaa pyhä birma -rodusta omilla www-sivuilla (www.birma.fi), jäsenlehdessä ja pyhä birman rotuesitteessä. Yhdistyksellä on rotupöytä, joka kiertää joissakin näyttelyissä vuoden aikana. Lisäksi Internetissä on mahdollista tilata tuotteita. Yhdistys pyrkii myös järjestämään vuosittain esittelynäyttelyyn, jossa tuodaan esille tietoa pyhä birma -rodusta. Monet yhdistyksen jäsenet esittelevät pyhä birma -rotua eri rotukissayhdistysten ja rotuyhdistysten järjestämässä esittelynäyttelyissä ja muissa tapahtumissa.

Kissojen geenipankki

Jäseniä kannustetaan osallistumaan geenipankin toimintaan. 5.10.2017 mennessä näytteitä birmoista oli kertynyt 485. Ohjeita ja tietoa asiasta löytyy: www.kissageenit.fi.

Kissojen ja kasvattajien palkitseminen

Pyhä Birman Kissa ry palkitsee vuosittain kissanäyttelyissä menestyneimmät yhdistyksen jäsenten omistamat birmat sekä menestyneimmän kasvattajan. Palkitseminen tapahtuu Kissaliiton sääntöjen mukaisilla perusteilla ja ilmoittautumalla kilpailuun erikseen ilmoitettavana ajankohtana.

Uhat ja mahdollisuudet sekä varautuminen ongelmiin

1. Jalostuspohja (populaatio)

- **Uhat:** Jalostuskissojen käyttö ei ole suunnitelmallista ja populaation kannalta tehokasta. Samoja yhdistelmiä toistetaan liikaa, eikä syntyviä pentuja käytetä jatkokasvatuksessa lainkaan. Siitosmatadorien syntyminen yksittäisten urosten liikakäytön vuoksi.
- **Ongelmat:** Pieni kanta jalostuksessa. Rodun geenien monimuotoisuuden kaventuminen, rodun elinvoiman heikkeneminen. Käytetyt jalostuskissat ovat liikaa sukua toisilleen, toisaalta potentiaalisia yksilöitä jää käyttämättä.
- **Mahdollisuudet:** Tuonnit ulkomailta sekä kasvattajien yhteistyö. Huomioidaan sukusiitosaste ja pyritään jalostuskissojen laajempaan käyttöön.

- **Varautuminen ongelmiin:** Monimuotisuuden merkityksen korostaminen terveyden kannalta. Käytetään kasvatuksessa mahdollisimman paljon erisukuisia kissoja. Tuodaan birmoja ulkomailta, hyödynnetään roturisteyksistä saatavaa geneettistä vaihtelua.

2. Terveys

- **Uhat:** Rodussa ilmenee perinnöllisiä sairauksia ja näitä sairauksia todetaan laajasti kasvatukseen käytetyillä kissoilla. Eliniän lasku.
- **Ongelmat:** Riittämätön tieto rodun terveydestä. Jalostuskissojen riittämätön testaus. Avoimuuden puute.
- **Mahdollisuudet:** Tiedonsaannin helpottuminen, erilaiset tietokannat lisääntyvät. Rohkaistutaan ilmoittamaan tuloksia julkiseen terveysrekisteriin, josta tiedot hyödyttävät kasvattajia. Geenitutkimuksen tuoma uusi tieto. Vastataan aktiivisesti terveyskyselyihin.
- **Varautuminen ongelmiin:** Jalostuksessa käytetään tutkittuja ja terveitä birmoja. Kasvattajat selvittävät mahdollisuuksien mukaan käyttämiensä jalostuskissojen lähisuvun terveyttä ja elinikää. Rotuyhdistys kerää ja julkaisee monipuolisesti birmojen terveyteen liittyviä terveystilastoja ja tietoja. Tuontikissojen taustojen selvittäminen ja maltillinen käyttö (ei kaikkia jälkeläisiä yhtenä vuonna).

3. Luonne

- **Uhat:** Jalostuksessa ei kiinnitetä riittävästi huomiota jalostuskissojen luonteeseen. Rodussa on ei-toivottavaa käyttäytymistä, jonka perinnöllisyydestä ei ole varmuutta.
- **Ongelmat:** Kissoilla ei luonnetta voida testata, palaute tulee pennunostajilta. Avoimuuden puute luonnehäiriöistä.
- **Mahdollisuudet:** Birman luonne on pääsääntöisesti hyvä ja yksi sen jatkuvan suosion perusta. Pennunostajien kanssa käydään läpi rodun luonnetta ja käyttäytymistä.
- **Varautuminen ongelmiin:** Riittävä tiedon antaminen birmaa lemmikiksi harkitseville rodun sosiaalisuudesta. Rotu ei viihdy yksinäisyydessä ja tämä yhdistettynä sisäkissan elämään, voi tuoda ei-toivottavaa käyttäytymistä. Kasvatuksesta karsitaan selkeästi aggressiiviset, syrjäänvetäytyvät tai arat yksilöt.

4. Ulkomuoto

- **Uhat:** Birmatyypin yhtenäisyyden menettäminen, kasvatuksen painottuessa sukusiitoksen vähentämiseen. Lähdetään tyypittämään jotain ulkonäköominaisuutta liikaa. Kasvatustyö ei saa ulkopuolista arviota excellent säännön poistuttua, näyttelyissä käyminen ei ole kasvatuksen kannalta pakollista.
- **Ongelmat:** Liian pienet tai hentorakenteiset yksilöt. Oikean birma lookin saavuttaminen: kiinnitettävä huomiota riittävän vahvaan leukaan, otsan malliin, korvien kokoon ja sijaintiin. Turkin silkkinen laatu, birma on puolipitkäkarvainen kissa. Tiukka standardi sukkiensa ja kiilojen osalta estää hyvien ja tyypikkäiden kissojen näyttelyttämisen.
- **Mahdollisuudet:** Rotustandardi mahdollistaa liioittelemattoman ja rakenteellisesti terveen kissan kasvattamisen. Kannustetaan pennunomistajia osallistumaan näyttelyihin, hieman sukkavikaisista kasvateistakin olisi hyvä saada palautetta.
- **Varautuminen ongelmiin:** Jalostuskissoja valitessa kiinnitetään huomiota oikeaan tyyppiin, rakenteeseen ja kokoon. Yhteiset jäsentapahtumat, joissa keskustellaan birmojen ulkomuodosta. Kannustetaan kasvattajia käymään näyttelyissä. Yhteistyö jossain muodossa tuomareiden kanssa, rodun oma erikoisnäyttely aika ajoin.

Toimintasuunnitelma ja tavoiteohjelman seuranta

Toimintasuunnitelma

2016

Rotuyhdistyksen uudet kotisivut, tietojen päivittäminen

Esittelynäyttely

Kasvattajaseminaari

Terveyskysely, suunnattu kaikille rekisteröidyn pyhän birman omistajille

Rotu BIS

2017

Esittelynäyttely

Jäsentapahtuma

Terveyskysely kasvattajille (birmojen lisääntymisterveys)

2018

Esittelynäyttely

Kasvattajaseminaari <http://birma.fi/>

2019

Esittelynäyttely

Jäsentapahtuma

Terveyskysely, suunnattu kaikille (toistetaan vuoden 2016 kysely)

Valmistellaan tavoiteohjelman päivitystä, päivitys työryhmän valinta

2020

Pyhä Birma Suomessa 50 vuotta (juhlavuosi)

Rotu BIS

Kasvatuksen tavoiteohjelman päivitys

Terveyskysely kasvattajille (toistetaan vuoden 2017 kysely)

Kasvattajaseminaari

Tavoiteohjelman toteutumisen seuranta

Kasvatuksen tavoiteohjelman seuranta on terveystyöryhmän vastuulla. Terveystyöryhmä toimii hallituksen alaisuudessa. Hallitus valvoo tavoiteohjelman toteutumista ja on vastuussa sen päivittämisestä. Tavoiteohjelmaan kirjatut tavoitteet ja toimintasuunnitelma huomioidaan vuosittain yhdistyksen toimintasuunnitelmassa.